

80 - ఎనుబదియవ దశకము

॥ స్యమంతకోపాఖ్యానము ॥

సత్రాజితస్త్వమథ లుబ్ధవదర్కలబ్ధం

దివ్యం స్యమంతకమణిం భగవన్నయాచీః ।

తత్కారణం బహువిధం మమ భాతి నూనం

తస్యాత్మజాం త్వయి రతాం ఛలతో వివోఢుమ్ ॥

(80.1)

అదత్తం తం తుభ్యం మణివరమనేనాల్పమనసా

ప్రసేనస్తద్భ్రాతా గళభువి వహన్ ప్రాప మృగయామ్ ।

అహన్నేనం సింహో మణిమహసి మాంసభ్రమవశాత్

కపీంద్రస్తం హత్వా మణిమపి చ బాలాయ దదివాన్ ॥

(80.2)

శశంసుః సత్రాజిద్గిరమను జనాస్త్వాం మణిహరం

జనానాం పీయూషం భవతి గుణినాం దోషకణికా ।

తతః సర్వజ్ఞోఽపి స్వజనసహితో మార్గణపరః

ప్రసేనం తం దృష్ట్వా హరిమపి గతోఽభూః కపిగుహోమ్ ॥

(80.3)

భవంతమవితర్కయన్నతివయాః స్వయం జాంబవాన్

ముకుందశరణం హి మాం క ఇహ రోద్ధుమిత్యాలపన్ ।

విభో! రఘుపతే! హరే! జయ జయేత్యలం ముష్టిభిః

చిరం తవ సమర్చనం వ్యధిత భక్తచూడామణిః ॥

(80.4)

బుద్ధ్యాథ తేన దత్తాం నవరమణీం వరమణీం చ పరిగృహ్లాన్ ।

అనుగృహ్లాన్నముమాగాః సపది చ సత్రాజితే మణిం ప్రాదాః ॥

(80.5)

తదను స ఖలు వ్రీడాలోలో విలోలవిలోచనాం

దుహితరమహో ధీమాన్ భామాం గిరైవ పరార్చితామ్ ।

అదిత మణినా తుభ్యం లభ్యం సమేత్య భవానపి

ప్రముదితమనాస్తస్యైవాదాన్మణిం గహనాశయః ॥

(80.6)

వ్రీడాకులాం రమయతి త్వయి సత్యభామాం

కౌంతేయదాహకథయాథ కురూన్ ప్రయాతే ।

హి గాందినేయకృతవర్మగిరా నిపాత్య

సత్రాజితం శతధనుర్మణిమాజహోర ॥

(80.7)

శోకాత్ కురూనుపగతామవలోక్య కాంతాం

హత్వా ద్రుతం శతధనం సమహర్షయస్తామ్ ।

రత్నే సశంక ఇవ మైథిలగేహమేత్య

రామో గదాం సమశిక్షిత ధార్తరాష్ట్రమ్ ॥

(80.8)

అక్రూర ఏష భగవన్! భవదిచ్ఛయైవ

సత్రాజితః కుచరితస్య యుయోజ హింసామ్ ।

అక్రూరతో మణిమనాహృతవాన్ పునస్త్యం

తస్యైవ భూతిముపధాతుమితి బ్రువంతి ॥

(80.9)

భక్తస్త్వయి స్థిరతరః స హి గాందినేయః

తస్యైవ కాపథమతిః కథమీశ జాతా ।

విజ్ఞానవాన్ ప్రశమవానహమిత్యదీర్ణం

గర్వం ద్రువం శమయితుం భవతా కృతైవ ॥

(80.10)

యాతం భయేన కృతవర్మయుతం పునస్తం

ఆహూయ తద్వినిహితం చ మణిం ప్రకాశ్య ।

తత్రైవ సువ్రతధరే వినిధాయ తుష్యన్

భామాకుచాంతరశయః పవనేశ! పాయాః ॥

(80.11)

॥ ఇతి స్యమంతకోపాఖ్యానము అను ఎనుబదియవ దశకము సంపూర్ణము ॥